

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2021

Destinace (země, místo): Brazílie – Sao Paulo

Jméno, příjmení: Ivana Malechová

Obecné informace, doprava a ubytování:

Sao Paulo je ohromné město s poměrně komplikovanou dopravou a častými zácpami během dopravní špičky. Co se týče dopravy učitele na kterékoli místo výuky, je velice dobré počítat s časovou rezervou. Nejnáročnější z hlediska dopravy bývá pátek, jelikož Brazilci často odjíždějí na víkend na pláž, to samé pak platí ve dnech státních svátků, kdy si Brazilci berou v práci volno a odjíždějí z města pryč, což dopravu opět výrazně komplikuje.

Mezi bezpečnou dopravu patří metro a Uber. Uberem jsem se na místa výuky dopravovala i já, jelikož jsem nebydla poblíž metra. Příští rok si chci najít ubytování v blízkosti metra kvůli snadnější osobní přepravě. Bydlet poblíž metra je v Sao Paulu velice praktické.

Učitel si ubytování v místě působení hledá sám, je dobré zohlednit tzv. „lepší“ a „horší“ čtvrti São Paula. Těmito přívlastky se myslí bezpečnost v rámci města. Vždy záleží na okolnostech a subjektivních potřebách učitele, osobně ale doporučuji bydlet buď blízko União Cultural Tcheco Brasileira (dále jen UCTB), na adrese R. Hideo Suguiyama, 79 - Parque Jabaquara, São Paulo - SP, 04355-100) nebo poblíž Universidade de São Paulo ve čtvrti Butantã (dále jen USP).

Obecně platí, že mezi bezpečné čtvrti patří například čtvrt' Pinheiros, Butantã a Morumbi, kde má sídlo například i GK Sao Paulo, blízko UCTB pak učitel může volit mezi čtvrtí Moema a Saúde. Vybrat bezpečnou čtvrt' pro bydlení je pro učitele hned po dopravě další důležitou podmínkou pro pěkné žití. Studenti, koordinátoři UCTB a USP, GK a všeobecně lidé kolem těchto institucí pak rádi pomohou s výběrem lokality k bydlení. Já jsem v roce 2021 bydlela ve sdíleném domě s 6 dalšími Brazilci ve čtvrti Perdizes. Perdizes je krásná a zelená čtvrt', byla bezpečná, ale bohužel moc daleko od metra a služeb. Zůstala jsem v bytě celý rok, pokoj měl velice dobré internetové připojení a hezky jsem vycházela i se spolubydlíci, jedinou nevýhodou byla právě velká vzdálenost od metra, takže příští rok, kdy se výuka snad přehoupne z větší části do prezenční formy, budu hledat jiné ubytování.

Co se týče počasí, Sao Paulo má během roku příznivé počasí, během brazilského léta (prosinec, leden, únor) často prší, je dobré se na to připravit a když sem člověk přiletí, přivést si i nějaké oblečení na deštivé počasí, bývá tu i větrno. Během zimy (červen, červenec, srpen) bývá pro Evropany pocitově poměrně chladné počasí, což bývá způsobeno tím, že domy či byty nejsou vybaveny žádným centrálním topením. Učitel si může koupit menší přímotop, což se mi docela

osvědčilo, neboť přes noc bývají třeba i jen dva stupně, takže k ránu skutečně bývá zima. Doporučuji si přivést i teplejší oblečení, bundu, svetr a čepici. Brazilci přes zimu běžně v tomto oblečení chodí doma, protože paradoxně uvnitř starých domů nebo bytů je zima mnohem větší než venku na ulici. Záleží vždy na daném ubytování, ale některé domy mají stará okna, která příliš netěsní.

Učitel je smluvně vázán vyučovat na dvou místech v Sao Paulo: na UCTB a USP. USP celý rok 2021 vyučovala pouze online, univerzita se prezenčně vůbec neotevřela kvůli pandemii covidu a skutečně jsem ji nestihla vůbec poznat. UCTB vyučovala také online, ale některé akce se dělaly prezenčně, konaly se zde semináře a workshopy připravené učitelem nebo zde probíhaly zkoušky skupiny *Pramen*.

Obecně lze říci, že výuka češtiny probíhá od začátku přezna do cca poloviny prosince. V lednu a únoru jsou zde prázdniny, výuka zde neprobíhá, ale rozhodně je dobré v únoru již být v místě působnosti a připravovat studenty na nadcházející semestr.

Kurzy UCTB + kurzy USP:

UCTB – 8 kurzů:

V roce 2021 se otevřely tyto online kurzy:

1) Začátečníci (dospělí):	25 žáků	90 minut
2) Pokračující začátečníci (dospělí):	12 žáků	90 minut
3) Mírně pokročilí (dospělí):	11 žáků	90 minut
4) Mírně pokročilí 2 (dospělí):	8 žáků	90 minut
5) Pokročilí (dospělí):	8 žáků	90 minut
6) Pokročilí 2 (dospělí)	5 žáků	90 minut
7) Nejpokročilejší (rodilí mluvčí, povětšinou 70 let a výše):	6 žáků	90 minut
8) Děti (podmínka: 1 rodič Čech, cca 5 – 12 let):	6 žáků	60 minut

USP – 1 kurz:

USP plánovala otevřít dva kurzy, jeden pro nové začátečníky, druhý pro pokročilejší. Nakonec z důvodu komplikované situace kvůli covidu se koordinátor Antonio Menezes rozhodl otevřít pouze první kurz s tím, že v následujícím roce 2022 bude tento kurz z roku 2021 pokračovat a otevře se nový, na USP tedy budou pro příští roky otevřeny kurzy dva.

Plánuje se, což mě velice těší, že kurz, který začal v roce 2021, se formálními procesy změní v roce 2023 na kurz Lektorátu a studenti tohoto programu tak budou moci v rámci Lektorátu psát výzkum a badatelské práce. Termín „překlopení se“ ze současného stavu kurzu: Cursos de Difusão Cultural (Extensão) na kurz Disciplinas Optativas de Graduação (Leitorado) je tedy naplánován na rok 2023 a já jsem moc ráda, že jsem mohla být u počátku tohoto přerodu.

1) Língua tcheca I (dospělí):	20 žáků	90 minut
-------------------------------	---------	----------

Z hlediska časové dotace i počtu studentů jsem se rozhodla, že všechny kurzy budou probíhat 90 minut, jelikož se občas stávalo, že některý student neměl dostatečné internetové připojení a připojení mu chvíli trvalo, také je třeba počítat s tím, že pakliže studenta jako učitel vyzvete k nějaké odpovědi, chvíli trvá, než si student zapne mikrofon. 90 minut tak bylo zcela dostatečných pro některé výukové „mezery“ ovlivněným připojením. Jinak jsem měla velikou radost, že i těm nejpokročilejším a nejstarším studentům se Zoom zalíbil a cítili se v jeho prostředí pak bezpečně a uvolněně.

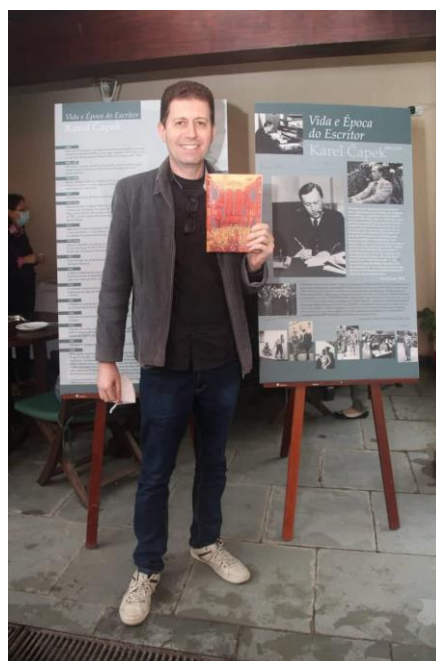
Výuka všeobecně + další aktivity ve spolupráci s institucemi GK, USP a UCTB:

Výuka v prvním semestru byla striktně v online režimu z důvodu zhoršující se pandemické situace. Co se týče USP, byla jsem od začátku obeznámena, že tento rok se USP vůbec prezenčně neotevře, a to včetně jakýchkoli mimoškolních aktivit. Přesto se podařilo zrealizovat moc pěkný projekt, a to **Den evropských jazyků (27. 9. 2021)**, který proběhl online formou a představila jsem zde i naši češtinu. Den evropských jazyků má na USP již tradici a byl vytvářen ve spolupráci s učitelkou Anitou Demkó, která má na USP obdobnou funkci jako já, má na starosti ale sekci ugrofinských jazyků – maďarštinu. Odkaz na možné zhlédnutí semináře zde: https://www.youtube.com/watch?v=FNO_gov5x2l

Podobný projekt pak organizovala i naše česká ambasáda v Brasílii, projekt měl název **Dia Europeu das Línguas – Speak Dating a konal se online, 25. 9. 2021.** Na tomto projektu jsem se podílela společně s českou ambasádou a také s druhou učitelkou vyslanou do Brazílie Kristýnkou Omastovou, která měla na starosti kulturní část, já pro změnu tu jazykovou. Link zde: <https://www.semanadaeuropa.org/speakdating>.

Ve spolupráci s GK konzulátem jsme uskutečnily tyto akce a aktivity.

Dne **9. 10. 2021 proběhla výstava Karla Čapka „Vida e Época do Escritor Karel Čapek.“** Při této příležitosti byla k nahlédnutí výstava panelů života a díla Karla Čapka, já jsem připravila úvodní přednášku o Karlu Čapkovi a následně byla promítnuta *Bílá Nemoc* od Hugo Haase s portugalskými titulky. Tato akce byla připravena ve dvou turnusech pro studenty UCTB. Podobnou akci chceme udělat i příští rok na USP prezenčně. Hostem byl i profesor Rogério Pietro, který přepsal Čapkovo drama do portugalského jazyka a udělal z něj prozaický román.

V souvislosti s osobností Karla Čapka vzniklo i video, ve kterém divákům představuji obsah *Bílá nemoc*. Video se vysílalo před spuštěním oficiálního filmu. Tento film byl pak součástí programu, festivalu mezinárodních filmů, který vznikl ve spolupráci s českým GK v Sao Paulu, na němž se vysílala mimo jiné již zmiňovaná *Bílá nemoc*, dále film *Jan Palach* a dva krátkometrážní filmy. Link zde: <https://culturaemcasa.com.br/hotpage/2a-mostra-internacional-de-cinema-virtual/>.

Dále se na GK odehrála klasická akce, která se koná každý rok, oslava sv. **Mikuláše 4. 12. 2021.**

Na této akci vystoupila hudební skupina *Pramen*, kde hrají na klavír. Zahrály se klasické české koledy. Akce měla u dětského publika veliký úspěch.

Skupina *Pramen*, která se znovu dala dohromady po velké pauze, zahrála také na **Día Nacional da República Tcheca, 18. 10. 2021**. *Pramen* zahrál mimo jiné českou hymnu.

Ve spolupráci s GK také vznikla krásná knížečka, na které jsem se podílela jazykovou korekturou. Kniha byla poprvé odhalena právě **18. 10.**, dostala název „**Na trilha dos viajantes tchecos**“ neboli „**Po stopách českých cestovatelů**“.

Ve spolupráci s UCTB jsme uskutečnily tyto akce a aktivity.

Největší akce, na kterou jsem také nejvíce pyšná, se uskutečnila **21. 11. 2021**. Jednalo se o **výročí 125 let UCTB**. UCTB procházela celý rok velice složitým obdobím, řada členů stávajícího vedení z Unie odešla kvůli neshodám s vedením minulým. Odešla dokonce i pedagogická koordinátorka. Když jsem v lednu do Sao Paula přiletěla, začátky byly velice těžké. Unie trpěla vnitřními spory a nikdo nevěděl, jaká bude její budoucnost. Uvítala mě organizace, která neměla téměř žádnou infrastrukturu, ocitla jsem se bez pedagogické koordinátorky a všechny kurzy si musela organizovat sama, sama se seznamovat s žáky, sama dělat rozvrhy, zjišťovat, co a jak funguje. Rozhodla jsem se ale, že nechám politické a osobní boje mezi členy UCTB stranou a nebudu se jimi zabývat, aby neovlivňovaly moji práci. Diplomatičtější cestou jsem vyzvídala, jak UCTB funguje a nefunguje a snažila se i přes to zbývající i minulé členy a studenty motivovat k trpělivosti a snažit se UCTB udržet při životě, ukázat jim, že naše kultura stojí za to, abychom ji udrželi a šířili dále. UCTB se povedlo po půl roce vzkřísit.

V druhém semestru, na začátku srpna, se povedlo zvolit nové vedení UCTB a přilákat staronové členy, kteří kvůli minulému vedení odešli. Byl zvolen nový prezident UCTB Jorge Novotný, vrátili se mladí členové, mladí Češi, kteří mají v Brazílii malé děti, vrátila se tedy mladá generace, která může dát UCTB novou budoucnost. Vrátila se dokonce i pedagogická koordinátorka Nora Machalousová, která mi v druhém semestru už tím pádem začala i více pomáhat, a hlavně přislíbila výraznou pomoc v dalším roce. Abych to uspěla, s novým vedením UCTB přišla nová energie a nová motivace, a proto toto setkání po letech mělo veledůležitou roli. Na oslavě se sešlo více než 100 krajanů. Na programu byl proslov nového prezidenta Unie, proslov generálního konzula Miloše Sklenky, vystoupili jsme s hudební skupinou *Pramen* a zazpívali českou hymnu, kánon *Bejvávalo dobře, U stánků, Holku modrookou,*

Čerešničky a *A te Rehradice* a celé osazenstvo zpívalo s námi. Byla jsem moc hrdá i na to, že se k nám do skupiny přidal i bubeník, manžel Dagmar Štruncové, která v Unii působila také velice dlouho. I ona tak například patřila mezi ty, kteří se s novým vedením do Unie opět vrátili.

Paní Dagmar peče úžasné perníčky a výborné české cukroví a zákusky a tato činnost ji živí i zde, v Brazílii, dále nám představila a popsala vystavené české kroje. Vrátila se i skupina *Slavie*, která v krojích zatančila lidové tance. Následoval oběd a tombola, ve které byly slosovatelné české ceny jako třeba Becherovka či knihy, které věnoval český konzulát. Na programu byla i přednáška Rogéria Pietra, který vytvořil adaptaci k Čapkovu románu *R.U.R.* a udělal z divadelní hry román, který přeložil do portugalštiny. Tato akce se velice povedla a tím, že se spojila starší generace krajanů s mladými Čechy (bylo tam i spousta dětí), znamenala tato akce významný mezník pro budoucí fungování UCTB.

Vlastní aktivity v rámci výuky:

V rámci prvního semestru proběhly všechny aktivity pro studenty online, jak výuka, tak mnou připravené semináře.

V prvním semestru jsem připravila tři velké online bloky:

První blok se týkal **Velikonoc**, kdy studenti dokonce dostali za úkol upéct podle mnou vytvořeného receptu mazanec, ale speciálně pro studenty UCTB a USP jsem vytvořila i interaktivní video, kde pečou beránka a barvím vajíčka. **Video je dostupné i na unijních stránkách zde:** <https://www.unitcheco.com.br/cs-cz/2014-06-11-05-37-38/143-online-velikonoce-na-uctb>. S dětmi jsme potom vyráběli online zajíčka pomocí ruličky toaletního papíru, což se setkaló s velkým úspěchem. Jelikož v době Velikonoc zde byla pandemie v prudkém nárůstu, rozhodla jsem se rozeslat dětem české barvičky na vajíčka a naučit je naši octovou techniku. Všechny děti z kurzu tak obdržely barvičky a mohly barvit s rodiči, posílaly pak i fotky obarvených vajíček, výsledky jsou opět vidět na stránkách UCTB.

Druhý semestrální blok byl zaměřen na **historii českých bankovek a osobnosti**, které se na bankovkách vyskytují, jako je **Jan Amos Komenský, Tomáš Garrigue Masaryk, Božena Němcová, Ema Destinová, Karel IV.** atd. Studenti se seznámili s důležitými osobnostmi české historie a zároveň si procvičili číslovky.

Třetí semestrální blok byl věnován **státním symbolům, vlajce, znaku, studenti se učili zpívat hymnu** a já jsem jim k tomu hrála na klavír. Vznikly z toho velice vtipné momenty, protože studenti hodinu nahrávali a jelikož zvuk je rychlejší, než obraz, výsledný efekt byl opravdu legrační a studenty to snad vytrhlo z pandemické letargie, protože pandemická situace prvního semestru opravdu nebyla dobrá ...

V rámci druhého semestru jsem udělala aktivity již na sídle UCTB. Většina studentů včetně mě už totiž byla očkována, a tak bylo třeba opět ukázat, jaké kouzlo v sobě má prezenční setkání. Připravila jsem dvě velké prezenční akce: **28. 8. 2021** se na UCTB konal **celodenní seminář o**

Janu Werichovi pro 30 studentů. Kvůli hygienickým podmínkám jsme byli rozděleni na dvě skupiny po 15 lidech. V první části semináře jsem studenty seznámila s životem a dílem Jana Wericha, s jeho spolupracovníky Jaroslavem Ježkem a Jiřím Voskovcem, na díle *Fimfárum* jsme společně objevovali komiku Werichových děl a jeho práci s obecnou češtinou a místopisem, v druhé části semináře jsme zhlédli animované dílo *Až opadá listí z dubu*, ke kterému jsem připravila titulky v portugalštině. Jedna z nejstarších a nejbáječnějších krajanek Věra Pospíšilová nám dokonce k filmu připravila tradiční moravský frgál, který se tak stal hřebem večera 😊

29. 8. jsem pak stejný program promítala online i přes Zoom, aby o Wericha nepřišli ani ostatní studenti, kteří na prezenční akci nepřišli třeba jen z toho důvodu, že ještě nedostali druhou dávku vakcíny.

27. 11. 2021 jsem připravila celodenní kulinářskou akci, kde se studenti učili vařit **českou verzi guláše**. Akce se opět konala na UCTB. V počátku se studenti seznámili s různými druhy guláše, s původní maďarskou verzí, a nakonec i s tou zahuštěnou, českou. Dozvěděli se etymologický původ slova guláš a na upravených verzích guláše, viz „buřtguláš“, „segedín“ atd. se naučili novou slovní zásobu, kterou pak měli možnost procvičit v tajence. Vítězi si pak odnesli ceny v podobě připravených kořenících přípravků na guláš nebo na český vánoční perník. Po teoretické části následovala i praktická část, vaření. Ke guláši jsme zakousli chléb připravený místní pekárnou, kontakty jsem získala přes mladé Čechy a členy UCTB, a chleba připomínal naši „šumavu.“ Pivo k zapití bylo samozřejmostí.

6. 12. 2021 – online meeting nových členů direktorie UCTB s panem magistrem Jiřím Krátkým o rozšířených možnostech spolupráce mezi UCTB, ČR a dalšími krajany nejen v Brazílii.

Dne 12. 12. 2021 jsem pak u sebe doma pekla společně s pedagogickou koordinátorkou Norou Machalovou **vanilkové rohlíčky**. Studenti v týdnu před dostali recept i s popisem a videem, jak připravit těsto a 12.12. mohli pomocí online videí péct s námi. Bohužel jsem musela zvolit pečení doma, jelikož trouba na UCTB nefunguje a bude jistě v jednání, aby příští rok byla pořízena trouba nová. Sporáky jsou na UCTB funkční, ale trouba ne, takže pro pečící akce na další rok je trouba nutností. Studenty jsem prosila o fotografie a moc se povedly. V době uzávěrky závěrečné práce ještě nebyly tyto nové akce na stránkách unie (<https://www.unitcheco.com.br/cs-cz/>), ale po Novém roce se tam objeví jak fotky z akce „Guláš“, tak fotky z akce „Vanilkové rohlíčky.“ 😊

Poslední týden semestru, **od 13. do 17.12. 2021** jsem pak připravila **vánoční speciální hodinu**, kterou jsem prezentovala online pro každou skupinu. V ní se studenti dozvěděli o základních českých tradicích, o lití olova, krájení jablíčka, jak se peče a motá vánočka, jaké stromečky jsou pro české poměry nejtypičtější, jaké jsou mimo vanilkové rohlíčky neoblíbenější druhy cukroví, co jíme na Štědrý den dnes a co se jedlo dříve, zpívali jsme české koledy atd. Získané znalosti pak studenti prokazovali pomocí soutěže Kahoot, kterou se naučili ovládat dokonce i ti nejstarší studenti.

Účast na akcích pořádaných Generálním konzulátem ČR v Sao Paulu:

7. 5. účast na slavnostním otevření přístavby Školky Pražského Jezulátka. Projekt byl realizován GK ČR v Sao Paulu ve spolupráci s radnicí města Rio Claro a tímto pozváním jsem byla moc potěšena.

22. 10. jsem přijala společně s dalšími krajany a studenty milé pozvání na koncert českého pianisty Václava Pacla, který ve spolupráci s GK realizoval brazilské turné při příležitosti oslav 28.října.

5. 12. účast na přátelském fotbalovém utkání ve favele Paraisópolis, na kterém byla slavnostně ukončena částečná rekonstrukce fotbalového hřiště Palmeirinha, která byla spolufinancována z prostředků zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. S vděčností jsem přijala pozvání od místního GK a přišla fandit „naším“ při fotbalovém utkání.

Hudební skupina Pramen:

Mám nesmírnou radost, že se podařilo obnovit tradici hudební skupiny *Pramen*. První semestr byl náročný a nemožný na prezenční setkání, z důvodu velké koronavirové krize, kdy se od února do srpna prakticky zavřely hranice a Brazílie byla na černé listině i například pro ČR, panoval mezi studenty velký strach, začínaly první dávky očkování a prezenčně se scházet nedalo. Studentům dokonce umírali na covid členové rodin. Studenti se mnou tato trápení sdíleli a přiznám se, že po vyslechnutí tolika příběhů nebylo skutečně na místě nějak naléhat a snažit se o překotnou renovaci hudební skupiny jinak než distančně. Naštěstí vše má svůj čas a s uklidňující se situací ohledně pandemie a s větší proočkovaností, přišla i chuť zase začít zpívat. Díky tomu, že hrají na klavír, se mi snad podařilo nadchnout staré členy, že zase přichází něco nového. V srpnu jsme se začali scházet prezenčně téměř každých 14 dní na UCTB a začali jsme zase hrát a zpívat. V tuto chvíli má *Pramen* dvě zpěvačky, baskytaristu, dvě kytaristky, mě coby pianistku, flétnu, a dokonce máme bicí, takže v kompletu má soubor zatím 8 členů a pevně doufáme, že v příští roce se bude rozrůstat. Letos se podařilo zakoupit nový profesionální zesilovač a několik nezbytných komponentů k zapojení, dále jsme nechali udělat speciální trička a desky na noty s novým logem skupiny *Pramen*. Oficiálně jsme vystoupili na třech větších akcích, při oslavě „Dia Nacional da República Tcheca“ 18. 10. 2021, na oslavě 125 let UCTB 21. 11. 2021 a při svátku sv. Mikuláše pro děti dne 4. 12. 2021.

Podmínky pro učitele: sídlo UCTB:

Vyučování a další aktivity probíhají na starém sídle UCTB, v pronajatém domě na adrese Rua Hideo Suguiyama, 79 – Parque Jabaquara. Je zde k dispozici jedna učebna pro max. 15 lidí, ve které se letos výuka nekonala, ta probíhala oba semestry online formou, ale v sídle se konaly všechny prezenční semináře, které jsou zmiňovány viz výše a v přízemí domu probíhaly zkoušky skupiny *Pramen*. Učebna je vybavena audiovizuální technikou (projektor, PC, CD přehrávač), tiskárnou a scannerem, letos byl zakoupen Unii nový počítač, protože ten starý byl pomalý. Sídlo je palčivou otázkou pro příští rok a bude na nově zvoleném vedení, zda v současném pronajatém domě zůstane, nebo se sídlo přesune jinam.

Současné sídlo je zatíženo minulostí a bylo předmětem mnoha sporů. Mezi jeho nedostatky patří především velká vzdálenost od metra a nedostatečný počet míst k zaparkování, někteří studenti si stěžují, že sídlo neleží v příliš bezpečné oblasti, někomu chybí zahrada či větší venkovní prostor na pořádání příjemných akcí pod širým nebem.

Předpokládá se, že příští rok se sídlo ještě stěhovat nebude, ale jisté to není, jelikož členové Unie v tomto zatím nejsou zcela zajedno. Nejistota ohledně sídla je trochu komplikovaná i pro mě, jelikož jsem měla v plánu si podle adresy sídla hledat nové ubytování, aby bylo blízko Unie, což je logické z hlediska logistiky dopravy. Je dobré, aby učitelka bydlela poblíž Unie, ale rozhodně to není podmínkou. Pro zrychlení dopravy je dobré bydlet blízko metra, ale jelikož právě současné sídlo poblíž metra není, stává se doprava do něj trochu obtížnou.

Zda se podaří najít nové sídlo nebo se zůstane v sídle starém je nyní otázkou pro nadcházející měsíce. Shoda ohledně sídla bude důležitá pro události budoucí. Sídlo totiž musí korespondovat s aktuálními požadavky Unie, s její renovací, s její novou definicí. Nicméně mám velkou a optimistickou víru, že nové vedení plné mladých členů přinese svěží vítr do příštích dní.

Výukové materiály a pomůcky:

Z prostředků Unie byla na celý rok zakoupena licence **ZOOM STANDART PRO ANNUAL** a také interaktivní **WHITEBOARD** tabule pro děti, protože celý rok byl vyučován online. Podle výukových úrovní jsem pracovala s učebnicemi *Čeština Expres 1,2,3* od Lídy Holé a Pavly Bořilové.

V následujícím roce už s jednou skupinou budeme pracovat i s poslední verzí *Čeština Expres 4*. Pro pokročilejší skupinu jsem volila učebnici *Česky krok za krokem 2*. Nejpokročilejší skupina pak pracovala s konverzační učebnicí *Nebojte se češtiny*. Učebnice jsou používány jen jako podpůrný materiál, většinu cvičení a zajímavých aktivit jsem si vytvářela sama, přidávala písně, výuková videa a frazémy, dělala jsem tajenky a Kahoot kvízy, které mají studenti velice rádi.

S pokročilejšími studenty jsem také pracovala s objednaným časopisem *Ahoj*, což je časopis pro studenty-cizince. Osobně s učebnicemi řady *Čeština Expres* nejsem příliš spokojená a pro nové začátečníky budu volit učebnici *New Czech Step by Step*, která je sice starší, ale dle mého praktičtější pro začátečnickou výuku.

S dětskou skupinou jsme první půl rok pracovali jen s materiály, které jsem pro své a jejich potřeby vytvářela pouze já, neboť učebnicově se pracovat online nedalo a děti to ani nebavilo. Nejčastěji jsem vytvářela **pohádkové powerpointy** (*O dvanácti měsíčkách, Karkulka, O třech prasátkách* atd. a v rámci pohádek se děti učily novou slovní zásobu). Často jsme se také dívali na večerníčky, přičemž oblíbenými večerníčky se stali *Bob a Bobek, králíci z klobouku, Rákosníček, Křemílek a Vochomůrka* atd., s dětmi jsem také online zpívala a hrála na klavír, a hlavně jsme výuku propojovali s pohybovými činnostmi, často jsme při hodině vyráběli jednoduché výrobky, dělali jsme velikonočního zajíčka z toaletní ruličky, papírovou vločku na Vánoce, vyráběli jsme ozdobnou krabičku na abecedu a jiné. Třikrát jsme se také s dětmi osobně sešli, jelikož konkrétně dětská skupina stála o to vidět paní učitelku i naživo. Jednou to bylo na velké zahradě, kde se sešli česko-brazilští rodiče se svými dětmi a peklo se maso, podruhé to bylo na Mikuláše a potřetí pořádal jeden z krajanů, který má v Brazílii vodáckou školu, zájezd na rafty. Všechny tyto akce velice pomohly vzájemnému sblížení dětské skupiny a rodičů celkově.

Závěr:

První semestr roku 2021 byl pro mě jako pro novou paní učitelku velice náročný. Jak jsem již dříve zmiňovala, UCTB se nacházela ve stavu jisté vnitřní krize. Je nezbytné podotknout, že tomu pochopitelně velice napomohl i nepříznivý stav ohledně koronaviru, Brazílie procházela první půl rok kritickým obdobím a lidé se skutečně nemohli téměř vůbec scházet, takže jsem měla velký problém se potkat i s vedením UCTB. Musím velice poděkovat členům GK V Sao Paulu a také všem z DZS, obzvláště doktorce Olze Vlachové, která mi v nesnadných začátcích byla velkou oporou. Unie první půl rok moc nefungovala a já jsem moc nerozuměla její vnitřní hierarchii, což se ale druhý semestr zcela vylepšilo, protože bylo zvoleno nové vedení s novým prezidentem Jorgem Novotným. I jemu patří velký dík, se vším mi pomohl. Dá se skutečně říct, že s druhým semestrem nabrala UCTB nový život, dokázala mnohem lépe komunikovat mezi vlastními členy a také s GK a já doufám, že i moje maličkost k této soudružnosti lehce přispěla.

V tuto chvíli je vytvořen nový kalendář s novými kurzy. Kurzy budou v příštím roce probíhat hybridní online-prezenční formou, otevře se ještě jeden nový kurz pro děti, Unie se také nově chystá vydávat časopis, s jehož přípravou již teď napomáhám.

Máme v plánu se více propojit s ostatními krajany v rámci Brazílie a také se napojit na světovou krajskou síť pro případné čerpání inspirace a sdílení zkušeností.

V plánu je také možná realizace přesunu sídla či jeho úprava. Co je však jisté – s novým vedením přichází velká naděje v lepší zítřky a já jsem velice ráda, že toho mohu být po krušném začátku i nadále součástí.

Co se výuky týče, budeme velice doufat, že pandemická situace bude nakloněna přechodu na prezenční výuku, alespoň z padesáti procent. Stoprocentní online výuka je totiž opravdu velice

namáhává jak pro paní učitelku, tak pro žáky, ke konci druhého semestru jsem skutečně cítila i jisté zdravotní obtíže a bolestivost očí. Rozhodně jsem ale pro zůstat online alespoň z části, protože Sao Paulo je tak ohromné, že online forma výuky nabízí možnost studia i pro krajany, pro které je Sao Paulo dopravně nedostupné. Také nejstarší krajani preferují online formu studia, často jim zdraví již nedovolí cestování. Dětské kurzy a kurzy pro začátečníky ale budeme dělat zcela jistě pouze prezenčně. Děti potřebují pohyb a vzájemnou společnost, začátečníci zase potřebují vidět správnou artikulaci při výslovnosti. Jistě ale najdeme vzájemný kompromis tak, abychom vyhověli co největšímu počtu zájemců.

Osobně byl pro mě tento rok ohromnou výzvou a mnohé jsem se naučila. Naučila jsem se ještě větší samostatnosti, přestala jsem se bát, protože strach do Brazílie nepatří. V rámci své práce jsem měla ovšem nesmírné štěstí na lidi. Potkala jsem se s nádhernými lidmi, dostalo se mi úžasného a vřelého přijetí a také jsem pocítila velký vděk za to, jakou práci mohu vykonávat. Je nesmírně pestrá a obohacující. Je za odměnu.